

Dəmir yumruğun gücü, Azərbaycan ordusunun əzmi, qətiyyəti, peşəkarlığı, vətənpervərliyi, xalqın Ali Baş Komandanın etrafında bir yumruq olaraq birləşməsi bizi haqqımıza qovuşdurdu, tarixi ədalet bərpa olundu. 44 gün davam edən Vətən müharibəsində Azərbaycan Prezidenti, Rusiya Prezidenti və Ermənistən baş nazirinin birgə imzaladığı bəyanatla, 10 noyabr 2020-ci il tarixində Qarabağ münaqişəsi zonasında atəşin və bütün hərbi əməliyyatların tam dayandırılması elan olundu. Həmin sənəd əsasında Kəlbəcər, Ağdam və Laçın rayonları Azərbaycana qaytarıldı. Bu dövlət başçımızın siyasi iradəsinin gücü idi. "Əlbətə, buna sülh yolu ilə qaytarmaq demək olmaz. Biz düşməni məcbur etdik və düşməni artıq uğurum kənarında idik, tamamilə məhv olurdum", - deyə Prezident bildirmişdir. "Hər kəs gücümüzü gördü. Hər kəs qüdrətimizi gördü, iradəmizi gördü", - deyən Prezident bildirib ki, bu dəmir yumruq onların belini qırırdı, onların başını əzdidi: "Bu, birləşdiricidir, bu, güc yumruğudur. Bundan sonra Azərbaycan yalnız inkişaf, tərəqqi yolu ilə gedəcək. Bundan sonra da biz ordu quruculuğu işində əməli addimlar atacaq, ordumuzu daha da gücləndirəcəyik. Bütün göstərişlər verildi. İradəmiz də var, təcrübəmiz də var - əvəzelənməz təcrübə. İndi bütün ölkələr bu Vətən müharibəsinin təcrübəsini öyrənlər. Vəsaitimiz də var. Xalq-iqtidar birliyimiz də var. Biz göstərmışık ki, böyük xalqıq, qururlu xalqıq. Düşməni yere vurduq. Düşmənin belini qırırdı, məhv etdik. Bu, tarixi Qələbədir. Bu Qələbə Azərbaycan tarixində əbədi qalaq, şanlı Qələbə kimi!"

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev işğaldan azad olunan torpaqlarımıza səfər edərək, erməni vandallarının törediyi əməlləri bir daha xalqımıza göstərir və bu ərazilərdə görülecek işlərlə bağlı tapşırıq və göstərişlərini verir, açılışlar edir, yeni təməllər qoyur. Əlbətə ki, dağıntılara məruz qalmış ərazilərimizi bütün dünya görmüş olur. Təbii ki, ermənilər nə qədər vandallıq əməlləri törətsələr də, ərazilərimizi viran qoysalar da, xalqımızın məxsus din-mədəniyyət abidələrinin dağıtılmış olsalar da, tarixi həqiqət qələbə çalıb. İşğaldan azad olunan Qarabağın tacı Şuşa yeni inkişaf dövrünü, əbadlıq-quruculuq dövrünü yaşayır. Bu müddət ərizində görülən işlərin miqyası kifayət qədərdir.

QURUCULUQ MEYDANINDA GENİŞMİQYASLI LAYİHƏLƏR

Inkişaf strategiyası nəticəsində Azərbaycan dünya miqyasında sabit və dayanıqlı iqtisadiyyati, eləcə də böyük maliyyə resursları olan, qlobal enerji təhlükəsizliyinin təminatında strateji rol oynayan dövlətə çevrilib. Dinamik inkişafı və beynəlxalq aləmdə qazandığı nüfuzu ilə seçilən Azərbaycan dövləti post-pandemiya və postkonflikt dövründə keyfiyyətə yeni olan və 2022-2030-cu illəri əhatə edən strateji inkişaf mərhələsinə daxil olub. Uğurla heyata keçirilən sosial-iqtisadi əslahatlar milli iqtisadiyyatın davamlı inkişafını, müasir sosial-iqtisadi infrastruktur quruculuğu proseslerinin sürətlənməsini, insan kapitalının davamlı inkişafını təmin edir. Qarşıya qoyulmuş hədəflərin reallaşdırılması məqsədilə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin 2021-ci il 2 fevral tarixli Sərəncamı ilə "Azərbaycan 2030: sosial-iqtisadi inkişafə dair Milli Prioritetlər" təsdiq edilib. Bu prioritetlərə söykənən dövlət başçısının 2022-ci il 22 iyul tarixli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının 2022-2026-ci illərdə sosial-iqtisadi inkişaf Strategiyası"nda əks olunmuş "İşğaldan azad olunmuş ərazilərə Böyük Qayıdış" Milli Prioritetinin icrasının təmin edilməsi məqsədilə 16.11.2022-ci il tarixli Sərəncamı ilə "Azərbaycan Respublikasının işğaldan azad edilmiş ərazilərinə Böyük Qayıdışa dair I Dövlət Proqramı" təsdiq edilib.

İşğaldan azad olunan ərazilərimizin təmir və bərpasına 2021-ci ildə bu məqsədlə döv-

Şuşanı azadlığa qovuşdurən dəmir iradə və siyasi güc

Prezident İlham Əliyev: "Hər kəs gücümüzü gördü, hər kəs qüdrətimizi gördü, iradəmizi gördü"

lət bütçəsindən 1,3 milyard, 2022-ci ildə isə 2,2 milyard ABŞ dolları məbləğində vəsait ayrılmışdır. Təbii ki, Böyük Qələbənin nəticəsində yaradılmış yeni reallıq Qarabağın bərpası və inkişafını nəzərdə tutan Böyük Qayıdış strategiyasının aktuallığını təmin edir. Azərbaycan bu gün quruculuq meydanında imza atdıgı lahiyələri ilə sözünü deyir. İşğaldan azad olunan ərazilərdə böyük əbadlıq-quruculuq işləri davam etdirilir. Bildiyimiz ki, azad olmuş Qarabağ və Şərqi Zəngəzur yaşılı enerji zonası elan edilmişdir. Bu və ya digər layihələr çox böyük perspektive malikdir. Təhlükəsiz yaşayışı və dövlət idarəetməsini təşkil etmək, şəhər, qəsəbə və kənd yaşayış məntəqələrinin tikintisini və dayanıqlı infrastrukturla təminatını heyata keçirmək, müasir standartlara uyğun xidmətlərin yaradılmasını təmin etmək və s. prioritet məsələ olaraq qarşıya qoyulub və əhalinin doğma torpaqlarına geri qayğısının yüksək səviyyədə təminatı istiqamətində davamlı layihələr heyata keçirilir.

"VERİLƏN GÖSTƏRİŞLƏR YERİNƏ YETİRİLİR"

Hazırda digər ərazilərdə olduğu kimi, Şuşanın Baş planı əsasında bərpa və yenidən-qurma işləri davam etdirilir. Şəhərin Baş planı hazırlanarkən onun tarixi simasının qorunub saxlanılması əsas götürülüb. Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtında heyata keçirilən bütün layihələr tarixlə müasirliyin vəhdəti üzərində qurulub. Baş planda Şuşada orta, yüksək və qarışq sıxlıqlı yaşayış binalarının inşası, şəhər mərkəzinin, yeni tikiləcək və qorunub saxlanılacaq tarixi binaların və abidələrin yerləri eksini təpib.

Bu gün Şuşada görülən işlərin miqyası çoxdur. Hər daşı, hər abidəyi yenidən qurulur. Zəfər qazanan xalq hər qarış torpağına, məhz ruhuna uyğun olaraq nəfəs verir. Axi bu günü illerdər ki, gözləyirdik. Gözləyirdik ki, bizim yolumuzu gözləyən torpaqlarımıza nəfəs qataq. Əlimizlə, zəhmətimizlə, səsimizlə, adımlarımızla. Bu gün bizlərə nəsib oldu. Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı elan edilən Şuşa şəhərində Azərbaycan Respublikası Prezidentinin tapşırığına əsasən və dövlət başçısının bilavasitə nəzarəti altında qədim tarixi və memarlıq üslubu qorunub saxlanılaqla Şuşa şəhərinin, tarixi və dini abidələrin, muzeylərin planlı şəkildə bərpa olunması istiqamətində məqsədyönlü tədbirlər heyata keçirilir. Şuşada Gövhərağa məscidinin bərpası Azərbaycanın öz dərəylərinə milli-mənəvi İslami dəyərlərinə olan ehtiramın nümunəsidir. Dövlət başçısının bildirdiyi kimi, "Bundan sonra biz Şuşada əbədi yaşayacaq" və

da, Şirinsu hamamı əsaslı təmirdən sonra açılmışdır. Aşağı Gövər Ağa məscidində təmir-bərpa işləri yekunlaşmaq üzərdir. Üzeyir Hacıbəylinin vəhşi düşmən tərefindən dağıdılmış abidesi yenidən öz yerinə qoyuldu", - deyə Prezident çıxışlarının biində bildirib.

Şuşada tarixi məhəllələr çoxdur. Bütün işlər başlamaq üçün, Azərbaycan Prezidentinin göstərişi ilə əvvəlcə Zəfər yolu, tunellər tikildi. Burada 56 kilometr uzunluqda şəhərdə xili yol şəbəkəsi, 81 küçə və müxtəlif kateqoriyalar - 10-12 metr enindən dar yollaradək çəkiliçəkdir. Təbii ki, şəhər mədəniyyət paytaxtıdır. Rəsmi məlumatə əsasən, burada 196 abidə var. Artıq bərpa olunan abidələr Şuşaya yeni görkəm verib.

GÜNÜMÜZÜN REALLIĞI HƏDƏF QARABAĞ VƏ ŞƏRQİ ZƏNGƏZURUN BƏRPASI

Bugünkü günümüzün reallığı, əsas hədəf Qarabağın bərpası və Böyük Qayıdış strategiyasını reallaşdırılmasıdır. Azad edilən şe-

Şuşanın bərpa edilməsi artıq başlanılmışdır. Verilən göstərişlər yerinə yetirilir".

"FÜZULİ ŞƏHƏRİNDƏN ŞUŞAYA QISA MÜDDƏT ƏRZİNDƏ ZƏFƏR YOLU ÇƏKİLDİ"

Prezident İlham Əliyev hələ Vətən müharibəsindən önce qeyd etmişdi ki, ərazi bütövülüyümüz bərpa edildikdən sonra Üzeyir Hacıbəylinin, Natəvanın, Bülbü'lün büstləri Şuşaya qaytarılacaq. Azərbaycan Prezidentinin bu sözləri artıq reallığa çevrildi. Həmin dahi şəxsiyyətlərin büstləri Şuşada yenidən əvvəlki yerlərində bu qədim Azərbaycan şəhərinə gələn qonaqları salamlayır. Bu gün Üzeyir Hacıbəylinin, Xurşidbanu Natəvanın, Bülbü'lün Şuşadakı büstləri öz məkanlarında rahat nəfəs alır. "Şuşada quruculuq işləri, əslinde, ikinci Qarabağ məhərəbəsi başa çatandan dərhal sonra başlamışdır. İlk növbədə, Şuşaya yol çəkilməli idi. Çünkü siz yaxşı bilirsiniz ki, işğala qədər olan dövrə yol Xankəndi ərazisindən keçirdi. Ona görə Füzuli şəhərindən Şuşaya qısa müddət ərzində Zəfər yolu çəkildi. İndi isə daha geniş magistral avtomobil yolu çəkiliçək. Yeddi tuneli, doqquz viaduku, bir çox köpürləri olan dördzolaqlı gözel bir yol çəkiliçək və yaqın ki, gələn ilin sonuna qədər o da hazır olacaq. Şuşanın tarixi abidələrinin bərpası dərhal başlanılmışdır. Birinci, Vaqifin məqbərəsi yenidən qurulub, onun əzəli görkəmi qaytarıldı. Ondan sonra Yuxarı Gövhər Ağa məscidi, daha sonra Saatlı məscidi bərpa olundu. Bu gün Mamayı məscidinin bərpadan sonra açılışını etdi. Çöl Qala məscidi dən artıq bərpa işləri başlanılıb. Mehmandarov məscidi və Mehmandarovun evi bərpa edilib. Artıq dörd mehmanxana fəaliyyət göstərir. Onların içində ən böyük beşulduzlu Şuşa mehmanxanası bu gün Şuşanın müasir görkəmini əks etdirir. Amma yene o mehmanxana da ənənəvi Şuşa memarlığının inşa edilmişdir. Bu gün, eyni zam-

hər və kəndlərimizin yenidən qurulması, öz yurd-yuvalarından didərgin düşən soydaşlarımızın evlərinə qaytarılması əsas məsələlərdəndir. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin müdrik, uzaqgören siyasetinin nəticəsidir ki, işğaldan azad olunan ərazilər etdiyi səfərlər zamanı həmin yerlərdən verdiyi mesajlar, açılışı olan obyektlər, yaradılan infrastruktur layihələri deməye əsas verir ki, böyük quruculuq işləri nəticəsində bu ərazilərin əksəriyyətində yeni həyat başlayıb. Böyük Qələbənin nəticəsində yaradılmış yeni reallıq Qarabağın bərpası və inkişafını nəzərdə tutan Böyük Qayıdış strategiyasının aktuallığını təmin edir. Söyügedən strategiya yeni infrastrukturun yaradılması ilə yanashı, işğaldan azad olmuş ərazilərin ümumi regionun yeni inkişaf modelinə çevirilməkdən ibarətdir. Əlbətə ki, bu gün işğaldan azad edilmiş ərazilərdə aparılan bərpa-quruculuq işləri planlı şəkildə həyata keçirilir. Azad olmuş Qarabağ və Şərqi Zəngəzur yaşılı enerji zonası elan edilmişdir. Azad olmuş ərazilərin təsdiqlənmiş potensialını 7200 meqavat günəş və 2000 meqavat külək enerjisi təşkil edir. Öten iyirmi bir il aydın şəkildə göstərdi ki, Cənab İlham Əliyev Prezidentliyi dövründə ölkə həyatının bütün sahələrində verdiyi vədlerin hamisini yerinə yetirmiş və uğurlu geleceyimizin təmin olmasına yönəlmış layihə və islahatlar davamlı olaraq reallaşır.

Şuşada Baş Plan əsasında bulaqlar bərpa olunur. Hər məhəllədə məscid, bulaq və hamam olub. Hamamlardan yalnız biri qalıb, bulaqların hamisi demək olar ki, yararsız vəziyyətə salınıb. Cənab Prezident Şuşa ilə Laçın arasında tikiləcək ilk qəsəbənin təməlini verib.

Bu gün Şuşa bu gün yeni bir dövrünə qədəm qoyub. Böyük Qayıdış üçün lazımi tədbirlər heyata keçirilir və burada reallaşdırılan infrastruktur layihələr və tədbirlər bir daha sübut edir ki, müqəddəs şəhər yenidən dırçelir, inkişaf edir, geniş abadlıq və quruculuq meydənına çevrilir.

Zümrüd BAYRAMOVA